

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. II. De necessitate Sacramentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

Doctores communiter cum Coninck quaest. 62. art. 6. docent, Sanctitatem solum legalem contulisse; Ratio est, quia in decreto Eugenii 4. ad Graecos, quod habetur post ultimam Sessionem Concilii Florentini, dicitur, quod sacramenta illa non causabant gratiam, sed eam dandam esse per passionem Christi figurabant: Quare in Circumcisione solum parvulis independenter a proprio actu gratia conferebatur ex divina providentia, & liberalitate posito Sacramento: idque ob extremam parvulorum indigentiam, qui propriis actibus salvati non poterant; necnon propter Christi merita, quippe qui omnium Salvator constitutus, quantum in se erat, omnium hominum generi sufficientia salutis remedia provideret. Cum hoc tamen stat, quod docent communiter Patres apud Bellar. lib. 2. de Sacram. cap. 2., nulla Sacramenta vetera contulisse gratiam, videlicet ex vi sua, quia quando conferebant gratiam adultis, id fiebat ex opere operantis; quando vero parvulis, id fiebat ex singulari privilegio non Sacramenti, sed parvulorum.

ARTICULUS II.

De Necessitate Sacramentorum.

- I Sacramentorum institutio non fuit necessaria simpliciter, sed secundum quid.*
II. Sacramenta alia sunt necessaria necessitate medii, alia vero necessitate precepti.
III. Eucharistia Sacramentum non est necessarium necessitate medii.

I. Quæritur primo, an fuerit absolute necessaria Sacramentorum institutio?

Respondeo, Ad humanam salutem non fuisse simpliciter necessaria Sacra-

menta, cum potuerit Deus multis aliis modis gratiam hominibus conferre, & eorum salutem operari; fuerunt tamen necessaria secundum quid, hoc est, considerata natura hominum, præscindendo ab omni statu, quatenus communiter per hæc media salvantur. Ratio D. Th. est, quia ad divinam providentiam spectat, ut cuilibet rei provideat secundum modum suæ conditionis; proprium autem hominum est, ut per corporalia, & sensibilia ad spiritualia, & insensibilia deducantur; ergo congruum fuit, ut divina providentia conferret homini auxilia salutis per signa sensibilia, quæ dicuntur Sacramenta.

Quamvis autem, ut supra diximus, non fuerint illa necessaria in statu innocentiae; tum quia in illo statu Protoparentes per brevissimum tempus perdurarunt; tum etiam quia perfectissimam habuerunt cognitionem rerum supernaturalium, gratiam, & iustitiam, & subordinationem partis inferioris superiori; unde non debuit animus subijci rebus sensibilibus, ut ab iis scientiam, & gratiam mendicaret: In statu tamen naturæ, Legis scriptæ, & Euangelicæ sua debuerunt esse Sacramenta, prout de facto fuerunt. Unde Innoc. 3. in cap. *Majores* de Baptismo, cum dixisset Baptismum nunc prodesse infantibus, sicut prius proderat Circumcisio, subdit rationem generalem, quæ militat etiam pro remedio in statu naturæ, dicens: *Ab sit ut universi parvuli pereant, quorum quotidie tanta multitudo moritur, quin & ipsis misericors Deus, qui neminem vult perire, aliquod remedium procuraverit ad salutem.*

Neque dicas, infantes, qui moriuntur nunc in utero matris, nullum habere remedium ad deletionem peccati originalis; unde moriuntur sine spe salutis; ergo si de facto id contingit in lege Euangelica, a fortiori

poterat id contingere omnibus infantibus in lege naturæ.

Nam respondeo, duplicem esse in hac re sententiam. Prima est, quod Deus ob justissimos fines, præsertim ad manifestandam divinam justitiam, voluerit his parvulis denegare remedium, quod dici non potest de omnibus hominibus in statu naturæ; quia non erat consonum summæ suæ misericordiæ, quod omnes per tot secula carerent omni remedio. Secunda sententia docet, Deum etiam parvulis, qui nunc decedunt in utero matris, providisse de remedio sufficienti ad deletionem peccati originalis; Cum enim voluerit omnes homines salvos fieri, voluit etiam his infantibus remedium afferre; quod tamen a parentibus applicandum esset. Quoniam autem aliquando parentes ob propriam culpam iis operationibus vacant, cum quibus annectitur mors parvulorum ante susceptionem Baptismi: (verbi gratia, cum mater vult saltare, abortum patitur, dum vadit ad fenestram, de cælo tangitur) ideo nil mirum, quod aliquibus infantibus remedium non applicatur, non ex defectu voluntatis divinæ, sed ex culpa parentum. Dicitur etiam potest, quod Deus nullum reliquerit sine sufficienti remedio in omni lege, & statu; per accidens tamen eveniat, ut infantibus in utero matris decedentibus non applicetur independenter a culpa parentum, quia Deus tamquam causa, & legislator universalis, non tenetur cavere ea, quæ per accidens sunt, nec impedire cursum rerum naturalium; satis enim est, quod disposuerit ita causas naturales, ut possit quilibet ex utero materno prodire, & remedium ad originale suscipere. Sed hæc de re fusius diximus in expositione quartæ Thesæ ab Alex. VIII. confixæ in Trutina Thesium damnatarum, necnon in Trutina Antiquæsnelliana

exponendo, ac rejectando trigessimam Quæsnelli Thesim, sicut etiam in Curfu Theologico disp. p. de Gratia quæst. 5. ubi idipsum Scholasticè discutitur.

II. Quæritur secundo, Quænam Sacramenta sint necessaria ad salutem necessitate mediæ; quænam vero necessitate præcepti?

Respondeo, necessarium ad salutem necessitate mediæ dici illud, sine quo salus obtineri non potest, sive vincibiliter, sive invincibiliter omittatur, ut est, verbi gratia, Baptismus sive fluminis, sive fluminis, sive sanguinis; sine aliquo enim ex his Baptismis nullatenus potest salus obtineri: Sic omnibus est necessaria gratia ad salutem, & adultis necessaria est fides in Deum Remuneratorem. Necessarium vero ad salutem necessitate præcepti dicitur, quod ex obligatione præcepti debet poni, ita tamen, ut si aliquando invincibiliter, aut ex impotentia, atque adeo sine peccato, omittatur, non eatenus impediatur, quominus salus obtineri possit: Sic est necessaria susceptio Eucharistiæ necessitate præcepti: Est etiam necessaria necessitate præcepti Confessio mortaliū; si quis enim non habens copiam Confessarii moritur cum sola contritione, & voto Sacramenti pœnitentiæ, adhuc salutem consequitur. His politis

Dico, omnibus esse necessarium ad salutem necessitate mediæ Baptismum; adultis vero post mortale necessarium etiam esse necessitate mediæ Sacramentum pœnitentiæ vel in re, vel in voto susceptum, videlicet in contritione, vel in amore Dei super omnia, in quibus actibus implicite saltem continetur votum, seu desiderium suscipiendi hæc Sacramenta; Cum enim Deus horum Sacramentorum susceptionem præcipiat sub mortali, impossibile est, ut qui diligit Deum super omnia, nolit legem divinam imple-

ple-

plere; atque adeo implicite saltem vult suscipere Sacramenta, prout præcipiuntur. Denum pro tota communitate est etiam necessarium necessitate medii Sacramentum Ordinis: quomodo enim posset conferri Sacramentum poenitentiae sine Sacramento Ordinis in absolvente? Reliqua autem Sacramenta, si quam necessitatem habent, illa est dumtaxat præcepti.

III. Dices; Intantum contritio, & amor Dei super omnia dicuntur esse votum Sacramenti Baptismi in adulto Infideli, & votum Sacramenti poenitentiae in Fideli, qui mortaliter peccavit, inquantum impossibile est diligere Deum super omnia, vel conteri, & simul non proponere exequi omnia divina præcepta, inter quæ est præceptum de suscipiendo Sacramento Baptismi, & poenitentiae; atqui si hoc esset, eodem modo posset dici, quod Eucharistia, & restitutio sint necessaria necessitate medii vel in re, vel in voto, quia impossibile est, ut quis salutem consequatur, nisi saltem implicite in dilectione Dei super omnia proponat exequi omnia divina mandata, atque adeo suscipere Eucharistiam, & restituere ablatum: ergo vel non dicuntur necessaria necessitate medii Sacramenta Baptismi, & Poenitentiae, vel sunt etiam necessaria eadem necessitate Eucharistia, & restitutio.

Respondeo, diversimode contritionem, & amorem Dei super omnia esse votum Sacramentorum Baptismi, & Poenitentiae, ac sunt votum Sacramenti Eucharistiae, & restitutionis: Sunt enim votum Baptismi, & Poenitentiae, tamquam medii per se instituti ad conferendam remissionem peccatorum, & gratiam Sacramentalem; & ideo contritio, & dilectio Dei super omnia vices gerunt illorum Sacramentorum, atque adeo iustificat in supplementum illorum Sacra-

mentorum, quorum sunt votum: Contra vero, votum Eucharistiae, aut restitutionis non est votum alicujus medii per se instituti ad remissionem peccatorum; sed est votum illorum, tamquam remouentium impedimenta salutis; impediretur enim de se salus ob omissionem Eucharistiae, & restitutionis præceptæ; & ideo Eucharistia, & restitutio neque in re, neque in voto suscepta dicuntur esse necessaria ad salutem necessitate medii.

ARTICULUS III.

De Materia, & Forma Sacramentorum.

- I. Sacramentorum materia alia est proxima, alia remota.
- II. Omnia Nova legis Sacramenta constant rebus, tamquam materia, & verbis tamquam forma.
- III. Moraliter dumtaxat concurrunt res, & verba ad Sacramenti constitutionem.
- IV. Res, & verba, quæ Sacramenta Nova legis constituunt, a Christo Domino determinata sunt, licet non eodem modo.
- V. In Sacramento Matrimonii non mutavit Ecclesia materiam a Christo Domino institutam, neque contractum, sed solum leges contractus.
- VI. Quomodo Apostoli baptizarent in nomine Jesu Christi?
- VII. Solum mutatio essentialis materiae, aut forma Sacramentorum illa irritat.
- VIII. Quenam variatio materiae, aut forma sit solum accidentalis?
- IX. An conficiatur Sacramentum, si variatio sit accidentalis, & putetur esse essentialis?
- X. Num intentio Ministri constituat Sacramentum, an solum sit requisitum essentialis?